

Εφετείου Λαρίσης: 458/2002
Πηγή: Δ.Ε.Ν. 60/04 σελ. 1685

Προστασία εγκύων και λεχών κατά της απολύσεως

Τα κανονιστικά διατάγματα και οι κανονιστικές πράξεις που εκδίδουν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τα λοιπά όργανα της διοικήσεως δεν επιτρέπεται να είναι αντίθετα προς τις ρυθμίσεις τυπικών νόμων. Διάταξη Ν. 1483/84 περί προστασίας εγκύων και λεχών κατά της απολύσεως. Δεν επιτρέπεται να θεσπισθή με Υπουργική Απόφαση η δυνατότης οιοδήποτε εργοδότη να απολύει εργαζόμενες που ευρίσκονται σε κατάσταση εγκυμοσύνης ή λοχείας (εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος) ούτε να ερμηνευθεί η κανονιστική πράξη κατά τρόπον άγοντα στο αποτέλεσμα αυτό. Έννοια διοικητικών διαφορών ουσίας. Δεν συνιστούν διοικητικές διαφορές οι προκαλούμενες από συμβάσεις εξηρημένης εργασίας ιδ. Δικαίου, καταρτιζόμενες από όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή ΝΠΔΔ. Υπάγονται στην δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων. Περίπτωση ιατρού σε Νοσοκομείο απολυθείσης κατά την διάρκεια της αδειας τοκετού και λοχείας.

Εισηγητής: ΑΘ. ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

Δικηγόροι: Αλεξ. Τέγας – Γ. Συμσιρής

(...) Στην αγωγή, επί της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, η ήδη εφεσίβλητη ιστορούσε ότι είχε προσληφθεί με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου – η οποία στη συνέχεια έγινε αορίστου χρόνου – κα εργάσθηκε πράγματι ως γιατρός στο αντίδικο Νοσοκομείο από την 2.10.95, μέχρι την 12.2.99, οπότε απολύθηκε, παρ' όλο που βρισκόταν σε άδεια τοκετού και λοχείας, ήτοι ακύτως. Ζητούσε δε στη συνέχεια η ενάγουσα (μετά τον περιορισμό του αιτήματός της κατά τη συζήτηση της υποθέσεως) να της επιδικασθεί μισθός υπερημερίας έξι περίπου μηνών εκ δραχμών 2.471.403 (νομιμοτόκως). Η αγωγή έγινε δεκτή. Κατά της αποφάσεως παραπονείται ήδη το εναγόμενο Νοσοκομείο και υποστηρίζει με την έφεσή του, ότι για την απόλυση της αντιδίκου του (ενώ αυτή τελούσε σε λοχεία) συνέτρεχε σπουδαίος λόγος και συγκεκριμένα ότι (το Νοσοκομείο) ενήργησε κατά συμμόρφωση προς απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (υπ' αριθμ. Α95/39040/20.11.98 δημοσιευθείσα στο ΦΕΚ τ. Β/11.12.98) σύμφωνα με την οποία «παρατάσεις παραμονής γιατρών αορίστου χρόνου, που έχουν εγκριθεί παύουν να ισχύουν μετά δίμηνο από τη δημοσίευση της απόφασης».

Κατά το άρθρο 43 παράγρ. 1, 2 του Συντάγματος: «Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει τα διατάγματα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των νόμων... Ύστερα από πρόταση του αρμοδίου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμισθούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό». Από τις διατάξεις αυτές σαφώς προκύπτει ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τα άλλα όργανα της διοικήσεως –στα οποία περιλαμβάνονται και οι Υπουργοί– δικαιούνται να εκδίδουν κανονιστικά διατάγματα και κανονιστικές πράξεις, αντιστοίχως, αυτά όμως δεν επιτρέπεται να είναι αντίθετα προς τις ρυθμίσεις τυπικών νόμων οι οποίοι συνιστούν πηγή δικαίου υπέρτερης τυπικής ισχύος.

Εξ άλλου, κατά το άρθρο 15 εδ. α του Ν. 1483/84: «Απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η καταγγελία της σχέσεως εργασίας εργαζομένης από τον εργοδότη της τόσο κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης της όσο και για το χρονικό διάστημα ενός έτους μετά τον τοκετό, εκτός αν υπάρχει λόγος για την καταγγελία». Με βάση τα προεκτεθέντα και με δεδομένο ότι η τελευταία αυτή διάταξη περιέχεται σε τυπικό νόμο και είναι αναγκαστικού δικαίου (πρβλ. Χρ. Πετίνη – Πηγιώτη. Δικαιώματα εγκύων και τεκουσών γυναικών, εις ΔΕΝ 2000 σελ. 749),⁽¹⁾ δεν επιτρέπεται να θεσπισθεί με Υπουργική Απόφαση η δυνατότητα οιοιδήποτε εργοδότη να απολύει εργαζόμενες γυναίκες που βρίσκονται σε κατάσταση εγκυμοσύνης ή λοχείας (χωρίς τη συνδρομή σπουδαίου λόγου), ούτε να ερμηνευθεί μια σχετική κανονιστική πράξη κατά τρόπο που να άγει σ' αυτό το αποτέλεσμα. Έτσι, η προαναφερόμενη απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, η οποία αναφέρεται γενικώς σε ειδικευόμενες γιατρούς

που εργάζονται σε νοσοκομείο με σχέση εργασίας σε νοσοκομείο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, δεν ισχύει για γυναίκες γιατρούς που είναι έγκυες ή λεχώνες, αφού τέτοια ερμηνεία της θα συνιστούσε ουσιαστικώς τροποποίηση του Ν. 1438/84. κατά συνέπεια, η απόλυση της ενάγουσας δεν ήταν μόνιμη, ο δε αντίθετος ισχυρισμός του εκκαλούντος και ο συναφής λόγος της εφέσεώς του δεν είναι βάσιμοι.

Κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγρ. 1 Ν. 1406/83 και του άρθρου 94 του Συντάγματος ως διοικητικές διαφορές ουσίας νοούνται εκείνες που δημιουργούνται από πράξεις προσώπων ασκούντων διοίκηση, όταν ενεργούν στο χώρο του δημοσίου δικαίου και έχουν αντικείμενο την ανόρθωση ή την ικανοποίηση δικαιώματος που έχει προσβληθεί. Τέτοιες όμως διαφορές δεν είναι οι προκαλούμενες από συμβάσεις εξηρημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, οι οποίες καταρτίζονται από όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, γιατί αυτές υπάγονται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων αφού ρυθμίζονται κατά βάση από το ιδιωτικό δίκαιο (βλ. ΑΠ 1359/96, Ελλ. Δικ. 1977 σελ. 1794). Κατά συνέπεια, η ένδικη διαφορά, η οποία προέκυψε από «σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου» (που είχε συναφθεί εγγράφως μεταξύ των διαδίκων την 2.10.95), υπάγεται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων τα δε αντιθέτως υποστηριζόμενα από το εκκαλούν Νοσοκομείο με τον πρόσθετο λόγο της εφέσεώς του δεν είναι βάσιμα

(1) βλ. και ΔΕΝ 2004 τεύχος 1437 σελ.1661